

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Б У Д Ъ Г О Т О В /

46-шо (3694) №,
2024 ий 15 ноябрь,
кугарня

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Порылык сандалыкым утара

659 килограмм
тошто
кагаз

Тошто кагазым погымо шотышто «БумБатл» всероссийский акций мучашке лишемеш. Тудо «Экологий» национальный проект почеш визымше гана эртаралтын. Ты жапыште акцияшке 5,9 миллион утла ег ушнен, 161 тужем тонн тошто кагазым чумырен. Тиде поро пашан пайдалыкше чылалан раш. Эн тунжӧ – чодырам аралымыш. Ик тонн тошто кагаз 24 пушентым рубымо деч утара. Марий Эл Республикы-

се школлаште тунемше-влакат ты акцияшке руж ушненыт.

Кызытсе пуламыр жапыште йоча-шамыч, туныктышо коллектив, тошто кагазым поген, ыштен налме окса надырыштым СВО-што улшо сарзе-влаклан польш семын колтат. Тыгай поро пашам Морко район Энерсола школышто тунемше да туныктышо-влакат шуктеныт (снимкыште). Нунын деке верысе почто, книгагудо, кевыт пашаен-шамыч

ушненыт. 659 килограмм тошто кагазым пырля погеныт.

– Мемнан поро пашана кугу сенымашым лишемдаш полшыжо, – оила директорын советникше Г.К.Сошина. – Кызыт кажныже кертмыж семын польшым пуйышаш. Ме кумда Россияште икой дене келшен илена. Йоча-шамычымат патриотизм шӱльышеш шуарена.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

Фотом школ архив гыч налме.

ПОДПИСКЕ

2025 ийын икымше пелийжылан «Ямде лий» газетлан возалташ вашкыза! Подпискым ыштыше-влак коллаште лотерей модыш эртаралтеш. Тидлан квитанцийын копийжым редакцийшке колтыман. Индекс – П4696.

Ак – 489 тенгеат 79 ыр.

«Артек» гыч – сенымаш дене

«Большая переменa» всероссийский конкурсын финалышкыже 8-10-шо класслаште тунемше 1500 ўдыр-рвезе ушнен. Марий Эл гыч куд тунемше (**снимкыште**) усталыкшым терген да кўкшў лектышым ончыктен. Мария Лежнина (Йошкар-Ола, Бауман лицей) ден Дмитрий Иванов (М.В.Ломоносов лўмеш лицей) сенгышыш лектыныт да ик миллион тенге премийым налыныт. Экономико-правовой гимназийыште тунемше Семён Бурков кокымшо степеня лауреат лийын да кокшўдў тўжем тенге премий дене палемдалтын. Бауман лицейыште тунемше Елена Мамаева икымше верым сенен

налын да кокшўдў тўжем тенгем сулен. Арина Курочкина (Шуко профилян лицей-интернат) ден Виктория Янаева (Звенигово, Шолэнгер школ) кокымшо степеня лауреат лийыныт. Нунылан шўдў тўжем тенге премийым кучыктеныт. Ўдыр-рвезе-влакым конкурслан ямдылыше туныктышо-шамычат окса премий дене палемдалтыныт.

Тунемше-влакым уло кумылын саламлена. Тек нунын чолгалыкышт самырык тукумлан сай пример лиеш.

Е.СЕРГЕЕВА.

Фотом Марий Эл Республикысе Образований да науко министрствын сайтше гыч налме.

Российысе увер

«Экоёлка» всероссийский конкурсыш 1 декабрь марте ушно. Тошто арвер гыч ёлко модышым ыште. Модышлан лўмым пу, шке нергенет палдаре. Адрес ден тичмаш уверым экологияделокаждого. рф сайтыште ончо.

«Мой маскот меня бережёт» сўрет конкурсыш 7-18 ияш ўдыр-рвезе-влак ушнен кертыт. Корнышто коштмо правил-шамычым, лўдыкшыдымылыкым да тазалыкым аралымашым ончыктышо геройым сўретлыман. Паша-влакым info.sbddd@yandex.ru адрес дене электрон почтыш 10 декабрь марте колтыман.

Шахмат дене модаш йўратеда гын, «1000 и одна шахматная сказка» конкурсыш ушныза. Тўрлў йўным кучылтын, шахмат нерген йомакым модын ончыктыза. Тудым видеосш войзыза. Тўрыс увер – ruchess.ru сайтыште.

Марий Элысе увер

Волжский район Памар школышто тунемше-шамыч самырык инспектор-влакын «Лўдыкшыдымылык орава» слётшыкышт каеныт. Тудо «Смена» российысе йоча рўдерыште эртаралтеш. Слётшышто Россия да СНГ гыч эн виан команде-шамыч таңасат.

Йошкар-Олан историй тоштерыштыже «Почтовые истории» ончер почылтын. Почтын эртыме корныжым серыш, открытке да моло экспонат гоч ужаш лиеш. Ончер 1 декабрь марте шуйна.

29 ноябрьыште Йошкар-Олаште Калык-влакын тўвыра пўртыштышт Марий КВН эртаралтеш. Фестиваль 18.00 шагатлан тўнагалеш. Лекше йодышым (8362) 45-88-51 телефон номер дене рашемдаш лиеш.

Возымо пашашт эн сылне

Москошто Всероссийский сочинений конкурсын федерал йыжынжым иктешленыт. Российысе 61 регион гыч 100 сенгышым палемденыт. Нунын коклаште Марий Эл гыч Аделя Галлямова (Марий Турек школ, 5-ше класс) ден Кирилл Алексеев (Транспортно-энергетический тех-

никум) улыт. Нуным снимкыште ужыда. Сенгыше-влакым 28-29 ноябрьыште Москошто саламлаш тўналыт. Нунын пашаштым сочинений-влак сборникеш савыктат.

Фото-влакым Марий Эл Республикысе Образований да науко министрствын сайтше гыч налме.

Моторлык сымыктышлан тунемыт

Лина Егорова Звенигово лицейыште 4-ше «Б» классыште тунемеш. Ёдыр яра жапыште англичан йылмым келгынрак шымла, спорт туризмыште шуаралтеш, «ЭГО» эстраде кушты-маш ансамбльыш да «Аннабель» модо-театрыш коштеш. Пытар-тышыже Линалан поснак келша.

– Тушко нылымше ий коштам. Вуйлатышына Анна Артёмовна Аюшкова поро да весела. Урокшо-влак куштылгын эртат, поян шинчымашым налына. Ме театрыште сценыште моторын коштам тунемына, концертлан ямдылалтына. Тиде икешотан сымыктыш, – ойла изи модель.

«Аннабель» модо-театр 2018 ий гыч пашам ышта. Кызыт тушко 40 наре тунемше коштеш. Эн изи-же-влак куд ияш улыт. Кугурак группышто – 10 ёдыр да тынар-ак рвезе. Нуно модын историйжым шымлат, куштымаш да актёр мастар-лык аланыште виянгыт. Марий, чуваш, татар калык вургемым чиен, подиумыш лектыт. Этнодизайнер Евгения Кошкина дене кылым кучат. Тудын ямдылыме коллекциялажым калыклан ончыкташ полшат.

Коллектив республикысе да российысе конкурслашке чўчкы-дын ушна да сенгыше радамыш лектеш. Тений январьыште ёдыр-рвезе-влак Сочиште эртаралт-ше «Триумф звёзд» тўнямбал фестиваль-конкурсышто уста-лыкыштым тергенят. Кокымшо верым сенен налыныт. Кызыт Санкт-Петербургышко «Призвaние-артист» тўнямбал грант фести-вальыш каяш ямдылалтыт. Сенг-машым тыланена!

О.МОШКИНА-МАЙКОВА.
Снимкыште: Лина ден А.А.Аюшкова.
Фотом еш архив гыч налме.

Пайдале каныш

Шыже каникул жапыште тунем-ше-влак дене пырля Озангыш экскур-сий дене миенна (снимкыште). Зани-мательный науко да технике пўртыш пуренна. Тушто экспонат-влакым кученак ончаш лийын. Пушыш шынденят, лётчикын костюмжым ончыктеныт. Сенымаш паркыште

шуко военный техникым ужынна. Йоча-влаклан зоопарк поснак кел-шен. Слон, зебр, тигр... – могай гына янлык уке! Тунемше-шамыч шуко ум да онайым пален налыныт.

Н.Е.БЕЛОВА, туныктышо.
Медведево, Цибикур.
Фотом школ архив гыч налме.

Озангыште

Шыже каникул поро шарны-машым коден. Мый Озангыш миенам. Тушто акам ила. Акам «Дикий робот» мультфильмым ончаш кинотеатрыш намиен. Мультфильмыште Роззум 7134 нерген ойлалтеш. Тудо ро-бот польшкалыше. Мыланем Озангыште келшен.

Милана СЕМЕНОВА.
Морко, Йоча усталык рўдер.

Лектыш куандарыше

Учи.ру онлайн-платформышто тунемше-влаклан тўрлў олим-пиадым эртарат. Корнышто коштмо правил-шамычым па-лыме шотышто шинчымашым шукерте огыл тергаш лийын. Ме, кудымшо классыште тунем-ше-влак, тушко рўж ушненна. Тўрлў йодышлан вашмутым пу-энна. Сай шинчымашым ончык-тенна, мый сенгыше радамыш лектынам (снимкыште).

Оксана АНДРЕЕВА.
Морко, Коркатово.
Фотом еш архив гыч налме.

Ончыза кином

Каникул жапыште Чебокса-рыште лийынам. Тушто акам ила. Ола мотор, ару, мыланем келшен. Ик кечын кинотеатрыш миенна. «Огниво» йомак почеш шындыме кино мыйым чотак ёрыктарен да куандарен. Йоча-влак, теат тиде кином ончаш жапым муза.

Олеся ПЕТРОВА.
Морко, Коркатово.

Унчо кундем

Эрвелне кече чүчкен легылда

Да мылам шыманрак манылда:
– *Вет тыште сылне Шлань ял,
Йырваш тый савырнен ончал!*

Воктенак ямле Шорунжа,
Тораштыракше – Сапуньжа.
А шолаште Шүргө, Паймыр,
Тыштак Муканай, Ямбатыр.

Янык памашнаже, ах!
Унчын чапле тыште парк.
Толза тачак ончалаш,
Шерге, лишыл йолташ-влак.

Сылне Унчо кундемем
Мый моктен шерем ок тем.
Ший пашаж ден чаплана,
У ўшан дене ила.

Максим СТЕПАНОВ.
Морко район.

Йүксө еш

Шочмо кундемшыте могай кайык, янык-влак илымым йоча-шамыч изинек пален кушшаш улыт. Теве Юлианна Иванова (снимкыште) Провой кундем Аркамбал ял воктенысе срыште илыше йүксө-шамычым эскераш йората. Йүксө ешын сылнын ийын коштымжым, шке коклаште аламом чогыматымым ончаш онгай. Нуно кылме тылзе марте шочмо верыштына лийыныт. Вүд ўмбалне ий налмеке, шокшо вельш чонештеныт. Уэш толмыштым вучаш веле кодеш.

Т.НИКОЛАЕВА.
Авторын фотожо.

Тоштер – поянлык

Шочмо-кушмо мландын өрыктарыше верлажым, эртыме корныжым да молымат пален налш тоштер полша. Кужэнер район Шүдымарий школын тоштерже (снимкыште) омасдүр гычак өрыктара. Омоса воктене вакшкүм шогалтеныт. Тидыже моло экспонатым ончалаш утларак кумыланда. Тоштер экспозицийлан поян. Арвер-влакым келшыше пөлкалашке веранденыт. Ик эн өрыктарышыже – мамонтын лужо.

Экспозицийым ончен коштмек, вигак коеш: тоштерым йөртен ыштыме, кажне арвержым шымаден погымо. Тидлан кугу таум Валерий Павлович Михеевлан ойлыман. Шүдымарий школын тоштерже – тудын икшывыже. Валерий Павлович Шүдымарий школышто историйым ятыр ий туньктен. Түрлө тошто арверым

шке гыч кычалын, поген да шымлен. Тиде пашашке йоча-влакымат ушен. Тыге тоштерын фондшым эшеат чот пойдареныт. Тоштер 1983 ийыште пашам тўналын, калыкым поянлыкше дене палдарен.

Кызыт ты поян верым историйым туныктышо С.А.Амосова вуйлата. Тунемше-влак экскурсий дене толыт, урокымат тоштерыште эртарат. Школысо краеведений кружоқ экспозицийым ий еда пойдара. Йоча-влак походыш коштыт, шочмо кундемшыттын ойыртемалтше пўртўсшым эскерат да шымлат. Шүдымарий школышто кызыт пашам ыштыше туныктышо-влак В.П.Михеевын вуйлатымыж почеш походыш йочашт годым коштыныт. Санденак, очыни, пагалыме туныктышыштын «икшывыжым» кызытат пагалат да аралат.

Е.СЕРГЕЕВА.
Авторын фотожо.

Мо гына уке!..

Мый икымше классыште тунемам. Классна изи, улыжат вич йоча. Ёдыржө шкетын улам. Эн чолгалан Колям шотлена: тудо весела, кутыраш йората. Шукерте огыл школ пеленысе тоштерыш миенна (снимкыште). Тушто мо гына уке! Чернила

дене возаш тунемынна, кайык, кол-влакым онченна, ожнысо ўзгар-шамычым шымленна. Тоштерыште пеш келшен. Весканат тушко каяш кумыл уло.

Амелия ЛАВРЕНТЬЕВА.
Медведево, Цибикинур.
Фотом школ архив гыч налме.

Ронгышто – куд маймыл

Йоча-влак, те маймылым зоопаркыш мийымыда годым веле ужында? А 2-шо номеран Советский школышто 9-ше классыште тунемше Варвара Иванова (снимкыште Ева маймыл дене) кажне арнян ужеш. Тудо Ронго селаш Татьяна Юрьевна ден Максим Валентинович Романовмыт дек волонтер семын полышкалаш коштеш.

– Мыланем экзотике янлык-шамыч утларак келшат. Ончыкыжым тужан кугу вольык ветеринар лияш шонем. Тыгак экзотике янлык-влакым эмлызылан тунем лекнем. Ронго селашке кошташ да ончылгоч шинчымашым практикыште налаш сай йон лектын. Тудлан моткоч йывыртенам, – оила Варвара.

Романовмыт куд маймылым ашнат. Икымшыже Ева луман. Тудым ик еш гыч вич ий ончыч конденят. Пырысым йората, нуным ончаш полша. Ева сайын кочкеш, озажын моктымыжлан моткоч куана. Моло маймыл-влак шке клеткыштышт малат гын, Ева – диваныште. Ваныйыште вудыштö чүчкыдын ракатланен кия, южгунам тушанак мален колта. Вес ныл йолан йолташ – Джони. Тудо чылт артист. Онайын кушта, ондалеш да шупшалеш. Клавалан гын еш-шамычым лудыкташ келша. Дуся шере кочкышым моло деч чотрак йората. Антоным фотограф деч налыныт. Тудо маймыл дене йочасадрлашке да школлашке коштын. Антон ден Тая пырысиге-влакым аралат. Нунын дене пырля малат.

Кажне маймыл койышыж дене ойыртемалтеш. Икте шке кумдыкшо верч пенгыдын шога да шкеж дек нигом ок лишемде. Весе шыма, ниялташат, фотографиймат ышташ лиеш. Май-

мыл-влак айдеме гаяк улыт. Чыла умылат, каласен веле огыт мошто. Южышт эсогыл вургемым чият: курткым, йолашым, носким, джемперым, тувырым, футболкым. Евалан эше шүшер келша. Романовмыт ден Варвара нунылан пучымышым, фруктым, налме йоча кочкышым пукшат. Татьяна ден Максим нуным машинашке шынден коштыктат. Кеч ушаныза, кеч уке, маймыл-шамыч чылан руль ончыко шичнешт, учашат.

– Республикна чодыралан, түрлө янлыклан поян. Машина дене кудалшыла, янлыкым чүчкыдын йоньылыш тукен шуат. Нуным эмлаш лиеш. Мемнан дене полышым пуэн кертше рүдер уке. Ончыкыжым ир янлык-влаклан реабилитаций рүдерым почаш шонымаш уло. Йырна – пүртүс. Тидын дене кугешнышаш да кертмына семын тудлан полишышаш улына, – оила Татьяна Юрьевна.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фотом еш архив гыч налме.

Спортсмен гай

Мыйын Мурзик пырысем уло. Тудо кум ийым эртен. Мурзик уремыште кудалышташ йората. Капкам петырен гына шуктем, кидем гыч тюршта да ала-кушко шикшалтеш. Мый – тудын почеш. Тыге икте-весым поктылын модына. Тыгай модыш Мурзиклан

пеш келша. Пийым ужеш гын, вигак мый декем кудал толеш да кидышкем тюршта. «Спортсмен гай улатыс», – манам тудлан. А тудо «Мыр-мыр» вашешта. Мый Мурзикым чаманем.

Кира СМЕРНОВА.

Морко, Коркатово.

Мөнгысö меран

Тиде мыйын кроликем (снимкыште). Тудын лумжө – Гром. Ик ий ончыч шочын. Ковыштам, кешырым, кукурузым куанен кочкеш. Тудын верч еше азапланена.

Карина ШАЛАЕВА.

Кужэгер, Йүледүр.

Фотом еш архив гыч налме.

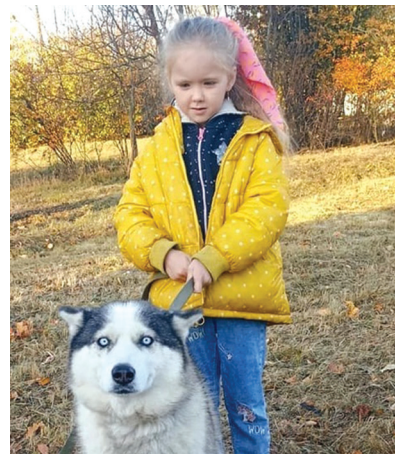
Шерге пөлек

Мый Герда прием (снимкыште) дене кугешнем. Тудым кок ияшем годым ачам шочмо кечемлан пөлеклен. Герда – эн сай да ушанле йолташ. Кенжежым пүртүс лонгаште кажне кечын канен коштынна. Ош телым мый ватрушкыш шинчам – Герда мыйым шупшеш.

Алина РЯБИНИНА.

Оршанке, Кугунур.

Фотом школ архив гыч налме.

Модышын пайдаже

Модыш кажне йочан илышыштыже кугу верым налеш. Тудын пайдаже нерген психолог Л.Каяткина теве мом ойла:

● Йоча модыш гоч шукулан тунемеш: түрлө арверым шке лүмжө дене каласаш да нунын дене пайдаланаш, у моштымашым налаш, вес ең-влак дене кылым чоҥаш, йылмым, шонымашым, тўткылыкым вияндаш.

● Койышым, чоншижмашым шымлаш полша. Модыш дене пайдаланен, шонымашым, тыршымашым, чытымашым воспитатлаш лиеш. Модмо годым ўдыр-рвезе-влакын кумылышт нолталалтеш. Нуно түрлө шижмаш дене вашлиялтат, правил дене палыме лийыт.

● Модыш туныкта. Кызыт йоча-влак шуко жапым компьютер ончылно эртарат. Тудыжо команде дене пашам ышташ, писылыкым вияндаш, йот йылмысе мут-влакым шарнен кодаш полша. Ача-ава-влак, икшывыдан могай модыш дене модмыжым да экран ончылно мыняр жап шинчымыжым эскерыза, ўстел модыш дене пырля модса.

Ушан ой

Йочан чонжо воштончыш гай. Осалат, сайжат тудын чонышкыжо пеш перна. Сай пашам эре ужеш – мотор чонан лиеш, уда пашам гына ужеш – осаллан тунемеш...

М.ШКЕТАН.

Пырыс чапа

Могай гына модыш кызыт уке? Теве түрлө тўсан изи пушкыдо наста-влак сырыме годым уло шыде дене темдалаш да чоным лыпландараш ышталтыныт. Нуныжо пытаргыш жапыште шинчалан чўчкыдынак пернат. Икте мече гай йыргешке, весе йоратыме курчакын чурийжым ушештара, кумшо мёрла коеш да тыгаяк тамле пушан...

Шукерте огыл шинчамлан «пырыс чапа» перныш. Кученат ончышым: пушкыдо, кидыш изиш пижеш. «Гиде сквиш», – умылта-рышт мылам. Англичан йылме гыч ты шомак «туржаш» манын кусаралтеш. Тыгай модышым кидыште кеч мыняр модыктыл, садак у гай моторешт шинчеш. Историйым шергалаш гын, тудым Японийыште шонен луктыныт.

– Интернетыште ты сквишым чўчкыдын ужынам. Садлан авам деч налын пуаш йодынам. Пеш келиен. Кугу коллекцийым погынем, кызытеш мыйын 10 «пырыс чапам» уло, – ойла Морко район Купсола тўн школышто 3-шо классыште тунемше Элеонора Никитина (снимкыште).

Йоча-влаклан сквиш келша. А кугурак-влак ты модыш шотышто мом шонат? Чынжымак мо тудо антистресс улеш? Калык-лан психолого-педагогический да социал польшышым пуышо «Доверие» республикысе рўдерын педагог-психологшо Людмила Фёдоровна Ковалёва тидын нерген теве мом каласыш:

– Модыш шыдым сенаш полша. Тудым кидыш налмеке, тургыжланымым мондаш лиеш. Адакшым тыгай антистресс-влакым кучылтмым пырысым але пийым ниялтыме дене таҥастарат.

Йоча-влак түрлө улыт, тидым мондыман огыл. Иктылан сквиш темдыштме полша гын, вес йочалан кумылым нолташ вес йоным кычалман. Изирак ийготан-влак-лан модыш келиен ок тол.

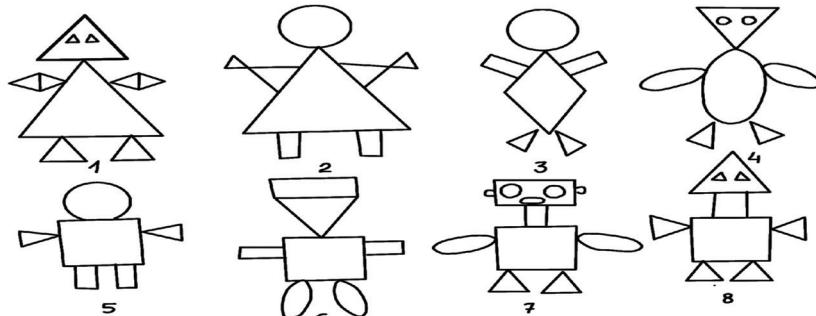
Психологий могырым удалышым муын огытыл. Тыге гынат, тудым айда-лийже кучылтман огыл. Кўрышташ, пураш але вес экспериментым ыштен ончаш ок кўл. Тазалык-лан эҥекекым конден кертеш.

О.МОШКИНА-МАЙКОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

Тест

Келшыше сўретым ойыро да кў улметым пален нал.

1 – вуйлаташ йоратыше; 2 – ответственный ең; 3 – усталык шўлышан айдеме; 4 – шымлаш кумылан; 5 – шижын моштышо; 6 – түрлым шонен лукташ, сўретлаш йоратыше; 7 – ең верч тургыжланыше; 8 – шке нерген веле шонышо.

Провой кундем Кужмара селасе йочасадын «Гномики» группышко коштшо ньога-влак (снимкыште) шыжа тылзе дене чеверласеныт. Пайрем веселан эртен. Ёдыр-рвезе-шамыч мурым муреныт, зонтик дене

куштеныт, смыш-саска нерген почеламутым сылнын лудыныт. Нуно кылме тылзым модыноштыл, юарлен вашлийыныт.

Т.НИКОЛАЕВА.
Фотом йочасадын архивше гыч налме.

Историйым шергалына

1942 ий 19 ноябрьште совет войска-влак Сталинград воктенен контрастүүленим тунгалыныт.

Салам, йолташ!

21 ноябрь – саламлалт-машын тунямбал кечыже.

Тудым 1973 ий гыч палемдат. Ты кечын иктаж 10 ен дене саламлалтманак.

Турло элыште кузе саламлалтыт? Айста пален налына.

- Японийыште вуйым сават. Еным кунар пагалат, тунар кумыкырак лийыт.

- Ираныште пурла кидым шум тура кучат.

- Эскимос порьен-влак вашла вуй але туп гыч эркын пералтат.

- Египетыште кидым сангаш пыштат. Ко дене саламлалтат, тудын могырыш кидкопам савырыман.

- Таджикистаныште кок кидге шуялтат.

- Германийыште «Кузе кая?» йодыт, Италийыште – «Кузе шогет?» Англичан «Кузе илет?» манеш, тыгодым вашмутым ок вучо.

- Индийыште ваш ыштыме кидым он тураште кучат да вуйым сават.

- Йудвел Африкысе икмыняр кундемшыште пурла кидым ончыч санга деке лишемдат, вара – турвыш, умбакыжым шум тураш тикалтат.

О.МОШКИНА-МАЙКОВА ямдылен.

Ребус

+ ЫШ

20 ноября 18:00

МАРИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ ТЕАТР ДРАМЫ им. М.ШКЕТАНА

shketan.ru

А.Житковский

МИЗАНТРОП

Триллер

12+

Реклама.

Палаш онгай

Кум тусан

Ёдыр-рвезе-влак, пуй эрыктыме кум тусан пастым шекланенда? Тудым кеч мыняр темдышт, садак тужвал тусшым ок йомдаре.

Теве молан: ыштыше-влак иканаште турло пастым пыштат. Иктыже, мутлан, уда бактерийым корандаш полша, весыже пуйым ошемда, кумшыжо тамле пушым луктеш. Кажныже шке составан, нугыдылыкан улыт, садлан огыт варналт. Темдалмеке, икгай кужгытан пасте лектеш.

0+

Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.
Директор – Е.И.КУЗНЕЦОВ.
Тун редактор – А.Н.ГРИГОРЬЕВА.

Индекс П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-4-8.

Учредитель-влак:
Марий Эл Республикысе Тувыра, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Редакций да издатель: Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ, 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо порт. Тел. 8(8362) 45-22-82.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

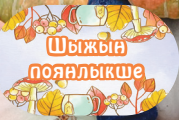
Печатьыш пумы жап – 14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийын шонымашышт турло лийын кертты. Серыш-влак мӱнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru (автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскерыме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ № ТУ52-01404, 2023 ий 22 сентябрьыште пумы.

У конкурс

Диана МОРОЗОВА.
Марий Турек, Арбор.

Михаил СУМАЧЕВ.
Медведево, Новый посёлко.

Юля ВОРОНЦОВА.
Йошкар-Ола.

Писын ойло

Писылудышынат тўнямбал кечыже уло. Тудо 10 ноябрьште лийын. Теат, йоча-влак, писын ойлаш тунемза.

- Васлийым вашлийым. Вашлийым Васлийым.
- Топкайыш Токпай топка.
- Өртөмө кочай эрден муралталын эртен.
- Кученам мый коло колым, Коло колым кученам. Кочкын колым, мыйым колышт, Мыйым колышт, кочкын колым.
- Пыш-пыш, пыш-пыш поездна шем шикшым шенгекше шикшеш.

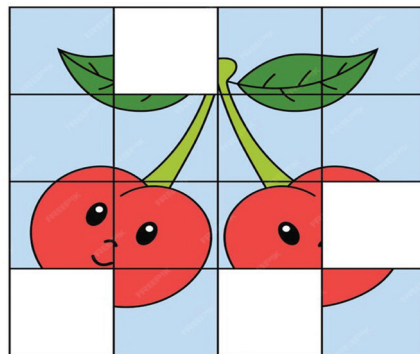
Знакым (+, -) чын шындыза.

50 50 90 = 90
 20 20 20 = 20
 20 30 40 = 10
 30 20 10 = 60
 90 50 40 = 80
 40 10 20 = 10

Тушто-влак

- ◀ Вўтам почам, ош шорык-влакым луктам.
 - ◀ Эн шуко кычкыра, эн шагал пашам ышта.
 - ◀ Чўчкыдын мушкылтеш, но шўргышовычым ок йод.
- В.СМИРНОВ ямдылен.

Фигурлан келшыше ужашым кычалза.

Шотлыза.

Меранлан пөрт деке миен шуаш полшыза.

